

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33882
Nom: Història de l'art bizantí i islàmic
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1006 - Grau en Història de l'Art	Facultat de Geografia i Història	2	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1006 - Grau en Història de l'Art	Historia del Arte Medieval	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

RUIZ GARNELO ISABEL

GRANELL SALES FRANCESC

RESUM

Anàlisi i comprensió de l'art desenvolupat per les dos civilitzacions que van compartir la Mediterrània medieval i moderna amb l'Occident cristià: Bizanci i l'Islam.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Coneixements generals d'Història de l'Art.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Coneixement crític de les coordenades espaciotemporals de la història de l'art.

Coneixement de l'art medieval.

Coneixement de la bibliografia actualitzada, anàlisi crítica d'aquesta, i capacitat per realitzar una síntesi a partir d'un posicionament crític.

Visió diacrònica general de la història de l'art universal.

Visió diacrònica regional i completa dels fenòmens artístics territorials.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció a la cultura bizantina.

2. Art bizantí de Justinià al conflicte iconoclasta.

3. Art de Macedonis i Comnenos.

4. La tardor de Bizanci.

5. Introducció a la cultura islàmica.

6. La formació de l'art islàmic.

7. Art islàmic després de la disgregació dels califats.

8. Art de l'islam tardomedieval i modern.

VOLUM DE TREBALL (HORES)**ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Teoria	45,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	10,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	10,00
Estudi i treball autònom	40,00
Preparació de classes	30,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT**Tres hores de classe presencial per setmana.**

Aquestes hores es distribuiran de la manera següent:

1.- Classes teòriques impartides pels professors (30 hores/curs)

Tindran una durada de 2 hores a la setmana, en les quals els professors exposaran als estudiants els aspectes essencials de la matèria, tractaran de sistematitzar els continguts i proporcionaran bibliografia a l'alumne per a la preparació de l'examen.

2.- Classes pràctiques (15 hores/curs)

La realització d'exercicis pràctics i estudi de casos tindrà lloc durant 1 hora a la setmana dins de les classes presencials establertes. L'objectiu és ajudar l'alumne en la seua capacitat d'analitzar, comprendre i posar en el seu context el fet artístic, que és l'objectiu bàsic de la matèria.

B. Assistència a seminaris o activitats complementàries.

Dins d'aquest apartat s'inclou l'assistència obligatòria de l'alumne/a a una activitat, organitzada pels professors de l'assignatura, com la visita a jaciments, col·leccions i museus, l'assistència a conferències i/o seminaris monogràfics, etc, que serà valorada d'acord a criteris que es comunicaran a l'alumne amb anterioritat a la realització de l'activitat.

C. Assistència a tutories no programades.

Els estudiants podran assistir a les hores d'atenció d'alumnes que el professorat tinga establertes a fi de realitzar consultes sobre qualsevol aspecte o dubte relacionat amb l'assignatura.

D. Assistència a tutories programades.

Els estudiants podran eventualment assistir a tutories programades per part del professorat amb la finalitat d'ampliar aspectes teòrics o pràctics, de l'assignatura.

AVALUACIÓ

S'avaluarà:

1.- El seguiment de la preparació de les classes teòriques i de les classes pràctiques. Aquest control es portarà a terme a través d'exercicis i anàlisi de casos realitzats a les classes pràctiques, en les quals s'avaluarà la participació dels alumnes en el debat establert, així com els exercicis escrits que han de ser lliurats als professors (treball individual i/o en grup) o controls de coneixements adquirits.

2.- L'assistència a activitats complementàries, la qual serà avaluada a criteri del professor.

3.- L'examen final, en el qual es valoraran tant l'exposició dels coneixements teòrics adquirits i la seua aplicació pràctica. La qualificació per a que l'examen pugui ser ponderat amb els altres apartats serà d'un mínim de 4 sobre 10.

El percentatge exacte que representa cadascun d'aquests aspectes en la nota final és el següent:

Prova escrita: examen	50-60%
Lectures i activitats complementàries	20-30%
Avaluació treball individual i/o en grup	20-30%

TOTAL	100%
--------------	-------------

Per a la segona convocatòria:

La segona convocatòria no avaluarà de nou aquelles activitats i treballs que, per la seva naturalesa i disseny, es consideren formació continua i s'avaluen al llarg del curs, com activitats complementàries, treballs o treballs grupals. Aquestes activitats mantindran la qualificació obtinguda durant el curs. Com en la primera convocatòria, és necessari obtindre una qualificació de 4 en la prova final per a realitzar la mitjana. En l'ampliació de la guia, que l'equip docent de cadascun dels grups lliurarà a inicis de les classes, s'explicitarà el caracter recuperable o no recuperable de cadascuna de les activitats.

BIBLIOGRAFIA

- BECKWITH, J., Arte paleocristiano y bizantino, Madrid, Cátedra, 1997.
- BERMÚDEZ LÓPEZ, J., La Alhambra y el Generalife. Guía oficial, Madrid, 2010.
- BLAIR, S. y BLOOM, J., Arte y Arquitectura del Islam 650-1250, Madrid, Cátedra, 1999.
- CAMERON, A. Cuestiones bizantinas, Bellaterra, Universitat Autònoma de Barcelona, 2017.
- GRABAR A., La iconoclastia bizantina, Madrid, Akal, 1998.
- GRABAR, O., La formación del arte islámico, Madrid, Cátedra, 1979.
- KRAUTHEIMER, R., Arquitectura paleocristiana y bizantina, Madrid, Cátedra, 1984.
- RUNCIMAN, S., Bizancio. Estilo y civilización, Madrid, Xarait, 1988.
- STERLING, H., El Islam desde Bagdad a Córdoba, Singapur, Taschen, 2002.
- BARRUNCAND, M. y BEDNORZ A., Arquitectura islámica en Andalucía, Colonia, Taschen, 1992.
- BORRAS, G., El Islam de Córdoba al mudéjar, Madrid, Sílex, 1990.

- CAVALLO, G., El hombre bizantino, Madrid, Alianza, 1994.
- GARCÍA MARSILLA, J. V., Història de l'Art Medieval, Valencia, PUV, 2002.
- HALLSTEIN, M. y DELIUS, P., El Islam. Arte y arquitectura, Barcelona, Konemann, 2001.
- HERRIN, J., Mujeres en púrpura. Soberanas del medioevo bizantino, Madrid, Taurus, 2002.
- HERRIN, J., Bizancio. El imperio que hizo posible la Europa moderna, Madrid, Debate, 2009.
- HOURANI, A., Historia de los pueblos árabes, Barcelona, Ariel, 1993.
- MALPICA, A., La Alhambra de Granada. Estudio arqueológico, Granada, Universidad de Granada, 2002.
- NORWICH, J.J., Breve historia de Bizancio, Madrid, Cátedra, 2000.
- STERLING, H., Turquía desde los selyúcidas a los otomanos, Singapur, Taschen, 2002.
- VELMANS, T. (ed.), El mundo del icono, Madrid, San Pablo, 2003.
- ZIBAWI, M., Iconos. Sentido e historia, Madrid, Libsa, 1999.